

Kjøbenhavnske Afgifter blive nedsatte, er en Ting, vi vide, det er jo meget beroligende, men dette med Hensyn til Esbjerg er jo et nyt Tegn paa, hvor Videt der er taget Hensyn til vor Export paa denne Linie, som jo dog rimeligvis for vort Landbrugs Bedkommende bliver den ene af de store Hovedlinier og maaske den vigtigste. — Hvad Konsulenterne angaar, er jeg ganske enig med den ærede Minister. Jeg tror, der er Grund til at paastjønne, at det Forslag er fremkommet fra Ministeren. Selvfølgelig, naar der skabes to faste Konsulenter for Meieri og Husdyravl, er det jo ikke Meningen, at disse Folk, naar de først ere uddannede skulle sendes bort og ikke være til mere Nytte, det maa selvfølgelig være Stats-Konsulenter, det er jeg ogsaa paa det rene med. Ligeledes antager jeg som en Selvfølge, at Bevillingerne paa de 10,000 og 6,000 Kroner ere Bevillinger, der ville vende tilbage hvert Aar; vi kunne ikke i Aar ansætte en Mand, der skal være Medhjælper — navnlig til at fikke vort Smørmarked i England, — og saa igjen til næste Aar lade ham gaa bort. Og allermindst kunde der være Anledning til at lade den Bevilling, der er den fattigste af alle, nemlig til lokale Konsulenter for vore Landboforeninger, falde bort. Jeg sætter megen Pris paa dette Forslag fra den ærede Ministers Side, fordi det er et Tegn paa, at der nu begynder at være sig en Erkjendelse af, hvilken Betydning vore Landboforeninger have. Disse Foreninger have væsentlig virket ved deres egne Kræfter uden Spor af Statsunderstøttelse, og jeg tror, at Alle ville indrømme, at det er Foreninger, der hidtil have vidst at holde Politik ubensfor i en mønsterværdig Grad, idet det altid er lykkedes dem, trods de meget forskellige politiske Anskuelser, der ere repræsenterede i dem, at samarbejde meget godt, og det baade for Sjyllands og Sjællands Bedkommende. (Berntsen: Det er ikke Tilfældet hos os). Jeg ved ikke hvorledes de have det paa Fyn. (Berntsen: Der ere de rent gale.) Saa saa maa det være en særlig stridbar Nation, men for Sjællands og Sjyllands Bedkommende har jeg mange Vidnesbyrd om, at det gaar meget godt. Hvad der derimod er sikkert, er, at disse Foreninger, og det tror jeg, at man skal anerkjende Landbrugets Repræsentanter for, have med deres smaa Midler arbeidet med den allerstørste Ihærdighed og med største Omgivethed talt Landbrugets Sag, end f. Ex. Handelsstandens Repræsentanter have gjort det paa dens Omraade, saa i saa Henseende tror jeg nok, man kan sige, at Landbruget staar med Palmer i Hænderne, og er der Noget, der bortjener Støtte, saa er det Landboforenin-

gerne. Det er en stor Misforstaaelse, at disse Konsulenter skulle anvendes, som jeg tror, et æret Medlem sagde, som Sekretærer for Landboforeningernes Præsidenter. Disse Konsulenter have en meget stor Betydning, navnlig ganske særlig for Ting, der nu komme op i Landboforeningerne, og ville komme til at spille en stor Rolle, navnlig med Hensyn til Kvægavl. Der findes hele Landet over, som ærede Medlemmer ville vide, baade paa Sjælland og i Sylland, Tyreforeninger og Kvægavlsforeninger, der forpligte deres Medlemmer til at lægge til af bestemte Raacer af Kvæg — nemlig her paa Sjælland det røde Kvæg — og i Sylland det blakkede eller sortbrogede — og kun at tage gode Tillægsdyr. Disse Foreninger give deres Medlemmer, samtidig med, at de paalægge dem disse Forpligtelser, der have stor Betydning for Udførslen af Kvæg, til Gjengjæld den Fordel, at de kunne faae Konsulentens Hjælp med Hensyn til deres Husdyravl og Meieridrift. Det har den allerstørste Betydning, navnlig for det mindre Landbrug. Det store Landbrug behøver ikke Konsulenter; det har saa dygtige Folk til Forvaltere og Forpagtere, at det godt kan klare sig selv. Men det gjælder ikke det mindre Landbrug; i det er Konsulenter af største Betydning, og for Kvægavlsforeningerne er Konsulenter uundværlige. Jeg kjender til Kvægavlsforeningernes Virksomhed, navnlig dem, der høre hjemme paa Sjælland, og jeg kan sige med Sikkerhed, at, dersom Staten ikke træder hjælpende til, hjælper dem til at faae Konsulenter, faae de ikke saadanne, thi Konsulenterne ere ikke billige Folk. Staten giver forøvrigt enkelte Foreninger Hjælp til Konsulenter. I Horsens yder Staten Hjælp, og paa Volland faae de ogsaa Statshjælp til en Konsulent, men gjennemgaaende er det ikke Tilfældet; det er en aldeles ubillig Ordning, at enkelte Foreninger faae Konsulenthjælp, og at andre Foreninger, der have saa stor Betydning for det lille Landbrug som Kvægavlsforeningerne, og som trænge til Statshjælp til Konsulenter, ikke faae den. Derfor er det Meningen, at disse 6,000 Kr., som skulle stilles til Landbrugets Raadighed, navnlig skulle gjøre Nytte paa det Omraade. Jeg vil for Resten sige, at sammenligner man Bevillingerne til Landbruget med dem, der gives til andre Virksomheder, er det ganske forbausende Vidt, Landbruget faar. Jeg har i dette Dieblis paa § 19 set Forholdet efter, jeg skal da gjøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at det, Landbruget faar, er ialt omtrent 80,000 Kr., naar vi borttage Bevillingen til Landbohøistolen, idet jeg selv